

TELEGRAFULU ROMANU.

Nr. 92.

ANULU XXV.

Sibiu 20 Novembre (2° Dec.) 1877.

Telegrafulu Romanu ese Duminea si Joi'a, la fie-care doue septemani cu adausulu Foisioarei. — Prenumeratiunea se face in Sibiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. iera pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a. Inseratele se platescu pentru ant'a ora cu 7 cr. sirulu, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Resbelulu.

Sibiu, 19 Noemvrie
1 Decemvrie

Plevn'a si astadi inca resista puterei rusesci gigantice. Osman-Pasi'a se tiene cá unu adevratu erou, si precum se vede nici acum „n'a facutu elu inca tóte cei ordona datorinti'a si onórea.“ Parlamentárele de capitulatiune, ce le suleva-se elu in dilele de curendu trecute in cuartirulu generalu rusescu paru a fi fostu numai simulate si la nici unu casu sincere.

In *Asia* odichnescu de astadata armele pâna ce óstea rusesca se va vedea inaintea forteretiei Erzerum, pentru a terminá cu desevarsire resbelulu in Armeni'a.

In celelalte pârti ale câmpului de resbelu, afara de lupte neinsemnate de recunósceri, nu s'a intemplatu nimic importantu.

„Monit. of.“ alu Romániei publica urmatórele:

Vineri, 28 Octobre, M. S. Domnitoriulu a mersu de diminétia si a visitatu pe d. colonelu Zukoff, siefu alu escortei Majestátiei Sele imperatului, care in urm'a raniloru ce a primitu la batali'a dela Gorny-Dubnik, se afla bolnavu in Poradim. Inaltimea Sea s'a intretienutu cátu-va timpu cu d. colonelu Zukoff, informându-se asupra impregiurárilor, in cari a fostu ranitu, si felicitându-lu pentru bravur'a sea, a binevoitu a-i conferi medali'a de auru pentru „Virtutea militara“. De aci Inaltimea Sea s'a intorsu la cuartierulu Seu, unde a primitu pe d. colonelu Fálcoianu, numitu siefu de statu-majoru generalu alu armatei de operatiune romána. Mari'a Sea a intrunitu la dejunu pe locotenentulu generalu principe Emil Wittgenstein, adjutantu alu Majestátiei Sele imperatoriului, si pe colonelulu Wellesley, atasiatu militarin alu ambasadei britanice la St.-Petersburg.

In liniile románe nu s'a petrecutu nimic importantu in acea di. La avant-posturile nóstre s'au prezentatu vre-o 70 de bulgari, fugindu din Plevn'a din caus'a lipsei de hrana.

Pe la órele 7 sér'a, locotenentulu generalu Skobelev a ocupatu cu asaltu transieurile inaintate ale turciloru din fati'a positiuniloru sele pe muntele Verde, in vecinatate de Brostovetiu.

La 11 óre sér'a, inamiculu, care fusese gonitu de pe prim'a crésta a acelui mame lonu, a incercatu sa o iá inapoi, dar' a fostu respinsu de salvele posturiloru inaintate rusesci, si generalulu Skobelev s'a intaritu in positiunile cucerite.

La 5 de diminétia, turcii au facutu o nóua incercare de asaltu, dar' au fostu ierasi respinsi cu mari perderi aparente.

Sâmbata, 29 Octobre, a urmatu tóta diu'a o viua bombardare, din positiunile nóstre si din positiunile rusesci, in contr'a forturiloru si reduteloru inamice si asupra orasiulu Plevn'a. Pe la órele 2 din nópte, turcii au facutu, in numeru mai mare, unu nou atacu asupra positiuniloru ocupate in diu'a precedenta de generalulu Skobelev pe muntele Verde. Lupt'a a fostu fórte viua, inasa s'a terminatu cu respingerea completa a inamiculu, care, in acésta nóua si zadarnica incercare, a suferitu perderi mari si simtietóre.

Duminea, 30 Octobre, M. S. Domnitoriulu a mersu la órele 10 si unu sfertu, la Bogot la cuartierulu A. S. I. Marelu Duce Nicolae, unde ambii comandanti, s'au

intempinatu cu cea mai mare cordialitate si au luat dejunulu impreuna. Dupa dejunu, Marele Duce si Domnitoriulu s'au indreptatu spre un'a din bateriile de asediu inaintate care tragea salve de baterii asupra orasiulu Plevn'a. Alteti'a Sea imperiala si Inaltimea Sea se oprira aici aprópe o óra, observându efectulu puterniciloru proiectile, si dupa acésta Domnitoriulu se întórse, pe la órele 5 si jumetate, la Poradim, unde prândi cu Majestatea Sea imperatoriulu.

Pe la órele 6 sér'a, se audira impuscaturi pe arip'a stânga a trupeloru románe spre positiunile ocupate de corpulu alu IX-lea alu armatei imperiale. Bateriile románe deschisera imediatu unu focu viu asupra Bucovei si bateriiloru turcesci, spre a sustiené foculu artileriei ruse, dar' impuscaturile audite fiindu unu simplu schimbu între avant-posturi de ambele pârti, tunurile incetara preste putienu actiunea lor, si totulu reentra in linisce.

La mijloculu noptiei, la óra unu, s'a mai trasu o salva generala de artilerie, spre a alarmá si osteni pe inamicu.

Luni, 31 Octobre, M. S. Domnitoriulu a pornitu dela marele Seu cuartieru la órele 10 si jumetate si a mersu la Verbiti'a, unde a fostu primitu de d. generalu Cernatu, comandantulu armatei active románe, si de intregulu statu-majoru generalu. De aici Inaltimea Sea a mersu calare, insotitu de d-nii generalu Cernatu, Radovici, inspectoru generalu alu cavaleriei, si Manu, siefu alu artileriei armatei, si de oficierii statului-majoru generalu, si a inspectatu positiunile armatei nóstre spre drépt'a.

Zon'a ocupata de trupele románe forméza o linie intinsa si neintrerupta care incepe dela Griviti'a si urméza fára solutiune de continuitate preste Vid, pâna la Dolny-Etropolu. Arip'a stânga, sprijinindu-se pe trupele imperiale ale corpului alu IX-lea (Krüdner), este formata de divisiunea 2-a sub comand'a colonelulu Cerchez, care ocupa totu de odata transieurile si paralelele nóstre in fati'a întáririloru inamice. Apoi imediatu lângá divisiunea 2-a incepu bivuacurile divisiunei a 4-a comandata de colonelulu George Angelescu, cari se întindu inaintea Verbitiei si in fati'a positiuniloru inamice dela Bucov'a, avendu asemenea trupele sele detasiate pentru ocuparea retrasiamenteloru si a lucráriloru nóstre de intariri. Prelungirea acestei linii o forméza brigad'a Sachelarie, care ocupa redutele sagetele si lunetele nóstre in fati'a Opanezulu, avându si trupe in reserva spre a se aruncá pe punctele cari aru fi atacate. Apoi vine brigad'a de cavalerie Rosnovanu, care mantine legatur'a între trupele románe de pe malulu dreptu si stângu alu Vidului si se tiene in contactu cu divisiunea 4-a preste Vid, sub comand'a generalulu Racovitia, compusa din brigad'a Cantilli, brigad'a Boranescu, brigad'a de calarasi Formac si cari trupe, la rândulu lor, se léga de divisiunea imperiala de grenadieru a generalulu Danilov.

De aici apoi incepu trupele imperiale cari continua cerculu impregiurulu Plevnei, garda, infanterie si cavalerie, trupele generalulu Skobelev si Zotov, si se impreuna cu corpulu alu IX-lea (Krüdner) care este pe arip'a stânga a nóstra.

Tóte acestea trupe románe, cari suntu dispuse impreuna unele lângá altele pe o linie neintrerupta, suntu sub comand'a directa a comandantulu armatei románe, generalulu Cernatu, si sub inalt'a comanda si directiune a comandatulu-sieflu alu întregei armate ruso-románe inaintea Plevnei, M. S. Domnitoriulu. Divisiunea dela aripe, a 2-a

si a 4-a au a se intielege asupra miscáriloru imediate, si in casu de atacuri, cu comandantii trupeloru vecine ruse.

Continuarea dara a acestei linii spre drépt'a fu inspectata in acea di de M. S. Domnitoriulu, care merse pe lini'a avant-posturiloru nóstre, la 500 metri distantia de acele ale inamiculu, in positiunile ocupate de brigad'a Sachelarie pe lini'a paralela cu întáririle turcesci dela Opanez, pâna spre satulu Susurlu. Inaltimea Sea, intempinatu si insotitu de colonelulu Sachelari si Rosnovanu, trecu pe dinaintea vedeteloru nóstre de calarasi si se indreptá spre sagetele din fati'a Opanezulu. In prim'a sagéta, Mari'a Sea descalicá si, dupa ce observá positiunile turcesci, dede ordinu artileriei cu care era armata sagéta a deschide foculu in contr'a unei trupe de cavalerie si asupra mai multoru cirezi de vite ale inamiculu cari esisera in valea dominata si protegiata de intáririle séle spre a se folosi de furagiulu ce puteau culege. Obusele nóstre isbira fórte precisu asupra obiectulu asupra carui'a fura indreptate, si atátu cavaleri'a cátu si turmele turcesci cautara repede unu refugiu in dosulu intáririloru inamice. Inaltimea Sea merse la a dóua sagéta si ordoná asemenea a se incepe bombardarea in present'i'a Sea a forturiloru turcesci de pe creast'a din fatia a Opanezulu.

Proiectilele nóstre isbira si isbucnira dreptu deasupra si inlantrulu reduteloru inamice, silindu pe acei ce se vedeau pe parapete a se ascunde grabnicu in interiorulu lor; inasa turcii nu respusera la loviturile nóstre, ceea ce probá séu ca 'si-au retrasu artileri'a de acolo séu ca din caus'a lipsei 'si menagiata munitiunile ce le-au remasu. Inamiculu n'a respunsu in acea di artileriei nóstre de cátu dela Bucov'a unde o nóua baterie a nóstra, construita lângá lunet'a „Craiova“, a deschisu in acea di pentru prim'a óra foculu asupra garde-loru mari turcesci din pólele dealulu Bucov'a in fortulu inamicu de acolo si intr'unu lagaru turcescu, situatu la intrarea Plevnei.

Efectulu acestei baterii a fostu atátu de simtitoriu pentru turci, in cátu s'au produsu miscári in tóte pârtile unde loveau obusele nóstre si bateriile inamice dela Bucov'a au deschisu foculu, tragendu vr'o 14 lovituri cari nu au causat inasa nici o perdere.

M. S. Domnitoriulu s'a intorsu prin bivuaculu brigadei Sachelarie, unde a inspectatu câte-va companii si recruti noi veniti din batalionulu 4 de venatori, din regimentulu 1 de linie si din regimentulu 2 de dorobanti, cari au primitu pe Inaltimea Sea cu urári entusiaste. I. S. Domnitoriulu a veditu cojócele distribuite trupeloru, si apoi s'a intorsu insotitu de suitea la Verbiti'a; de unde, dupa ce a mai datu óre cari instructiuni d-lui generalu Cernatu, s'a intorsu la marele seu cuartieru, in Poradim, la 7 óre sér'a.

Pe la órele 8 sér'a in aceea-si di, generalulu Racovitia a impinsu inaintea avant-posturile nóstre de cavalerie si a ocupatu cu batalionulu 2 de venatori inaltimile deasupra satulu Susurlu, construindu chiaru in acea nópte cu o companie de geniu o luneta si transiee pentru infanterie. Acésta positié inaintata s'a ocupatu de noi schimbându focuri cu avant-posturile inamice si cu o perdere de 2 ómeni, inasa prin posesiunea ei se restrânge in acea parte si mai multu cerculu care impresóra pe inamicu si 'i se ia din posesiune o vale, in care inamiculu mai putea profitá. Acésta miscare a permisu asemenea brigadei Sachelarie a ina-

intá avant-posturile sele la 1500 metri, făcându sa retrogradeze avantu-posturile turcesci.

Pe la órele 9 si jumetate nópte, artileri'a nóstra, pe tóta lini'a de impresurare, a trasu ierasi salve asupra intáririloru inamice spre a-lu inchietá si a-i causá stricaciuni.

Marti, 1 Noemvrie, M. S. Domnitoriulu a plecatu dela marele cuartieru generalu si a mersu la Tuceniti'a spre a vedea pe E. S. generalulu de geniu de Totleben, care nu se restabilise inca de indispositiunea de care suferea de câte-va dile. Inaltimea Sea a conferitu cu adjutorulu armatei de Occidentu asupra diferiteloru cestiuni privitóre la incongiurarea Plevnei, si asupra puncteloru ce trebuiau hotaríte a se ocupá de divisiunea a 2-a imperiala de genadieri de curendu sosita la armata impregiurulu Plevnei. Domnitoriulu s'a intorsu spre séra la Poradim.

In acea di artileri'a nóstra pe tóta lini'a a suspendatu pe la óra 1 bombardarea positiuniloru inamice, adastandu-se parlamentarulu transmisu in ajunu la Osman-pasia spre a 'i face cunoscutu situatiunea, in care se afla, impregiuratu de tóte partile, si a 'lu angagiá in numele umanitáti a nu prelungi mai multu o zadarnica resistentia si versare de sânge.

Si in acésta di s'a prezentatu la avant-posturile nóstre mai multi bulgari din populatiunea din Plevn'a, fugindu din caus'a lipsei de hrana si a urgiei Turciloru, cari au renoitu relele loru tratári asupra locuitoriloru crestini.

In nópte de 1 spre 2 Noemvrie, A. S. I. Marele Duce a transmisu M. S. Domnitoriulu compandantulu care sosise dela Osman-pasia. Comandantulu armatei turcesci respunse ca recunósc pe deplinu motivele de umanitate cari dictasera demersurile facute pe langa densulu, inasa nu crede a fi sleitu inca tóte mijlócele ce datori'a 'i impune in situatiunea in care se afla.

In aceasta di de 2 Noemvrie, sosi la marele cuartieru generalu d. ministru presiedinte, care conferi mai multu timpu cu Inaltimea Sea. Domnitoriulu primi in aceea di pe contele Salahup, istoriografu alu Majestatii Sale Imperatului, si pe d. colonelu Wellesley, atasiatu militaru pe lângá ambasada britanica din St.-Petersburg.

S'au predatu iarasi in acea di avant-posturiloru romane cátu-va soldati desertori turci (nizami din armata regulata), din cari unulu era siefu de postu, dandu in interogatoriile ce li s'au luat mai multe detalii, din cari reese mai alesu lips'a de hrana in armata turcesca din Plevn'a, cauza care 'i-a silitu a desertá.

Bombardarea a continuatu pe tóta lini'a. Regimentulu alu 5-lea de dorobanti, mergendu cá sa inlocuiasca batalionulu 1-iu de venatori in positié ce ocupa in avant-posturi, a avutu unu omu ucisu.

Joi, 3 Noemvrie, timpulu a fostu umedu si incarcatu de ceatia. I. S. Domnitoriulu a pornitu calare spre positiunile corpului alu 9-lea alu armatei imperiale si la ambulantie, intorcendu-se pe la órele 7 sér'a.

Generalulu Scobelev a avutu nópte o noua lupta pe muntele Verde, in care a avutu succesulu, silindu pe inamicu a se retrage cu mari perderi.

Vineri, 4 Noemvrie, Maria Sea a plecatu de diminétia dela marele Seu cuartieru generalu si a mersu la Bogotu, unde a luat dejunulu cu A. S. I. Marele Duce Nicolae. Apoi au mersu impreuna la bateri'a de asediu care domina orasiulu Plevna, unde au

observatu efectulu bombardamentului nostru. Pe la órele 2 dupa amédi a sositu Maiestatea Sea Imperatulu si a asistatu la salvele ce trageau din tóte bateriile nóstre asupr'a inamicului. Majestatea Sea si Marele Duce s'au retrasu dupa cât-va timp, iar I. S. Domnitorulu cu generalulu de Tottleben, ajutorulu comandantului armatei de Occidentu, si cu generalulu principe de Imeritia, siefulu de statmajor generalu, au mai ramasu cât-va timp in conferintia. Maria Sea s'a intorsu pe la órele 7 séra la Poradim, si a pranditu la Majestatea Sea Imperatorulu. D. ministru-presiedinte Bratianu a fostu invitatu la acestu prandiu.

Sambata, 5 Noemvrie, M. S. Domnitorulu a primitu de diminetia visit'a A. S. R. principelui Arnulfu de Bavari'a si apoi a conferitu cu D. ministru-presiedinte care s'a intorsu la Turnu-Magurele. Inaltimea Sea a mersu de a visitatu cuptórele de campanie ale corpului alu IV-lea si alu IX-lea si a luat dejunulu cu E. S. generalulu adjutantu Reutern, plenipotentu militaru rusu la Berlinu, si cu d. colonelulu baronu Bechtolsheim, plenipotentu austriacu la St.-Petersburg. Dupa dejunu Domnitorulu a lucratu cu locotenentulu generalu principe de Imeritia, siefu de statu majoru generalu alu armatei din pregiurulu Plevnei.

Pe liniile nóstre a continuatu, cá in cele-lalte dile, bombardarea orasiului Plevn'a si a intaririlor inamice, la cari Turcii respundu fórte raru. Avant-posturile nóstre suntu in contactu cu avant-posturile inamice si schimba desu focuri unele cu altele. In acestu schimb divisi'a a 4-a avutu astadi unu soldatu ranitu.

Desertorii continua a se strecurá in mici grupe, aretându totu lips'a de hrana cá motivu alu fugii lor. Cându fugu cu arme, ei suntu primiti si desarmati.

Duminea 6 Noemvrie, Majestatea Sea Imperatorulu si M. S. Domnitorulu, cu suitele, au asistatu la sânt'a liturgie in biseric'a din Poradim. Maria Sea, a luat apoi dejunulu cu Majestatea Sea. Dupa dejunu Maria Sea a iesitu calare, si dupa ce pornise, a sositu unu adjutantu alu Imperatului, trimisu de Majestatea Sea, spre a comunicá Domnitorului scirea ce primise din Asi'a, despre luarea cu asaltu a cetáti Karsului. Inaltimea Sea s'a intorsu indata si a mersu de a felicitatu pe Augustulu Monarchu pentru acestu nou si stralucitu succesu alu armelor Sale.

Domnitorulu a primitu in aceea di pe colonelulu Cerkez, comandantulu divisiunei a 2-a romana, care a spusu Mariei Sale diferite afaceri de serviciu.

Luni, 7 Noemvrie, Majestatea Sea Imperatorulu, A. S. I. Marele Duce Nicolae si M. S. Domnitorulu, cu suitele, au asistatu la Te-Deum, care s'a celebratu inaintea trupelor, la bateri'a de asediu care domina Plevn'a, pentru victori'a dela Karsu. Tóte trupele armatei dimprejurulu Plevnei erau sub arme. La locul unde se afla Majestatea Sea Imperatorulu, Marele Duce Nicolae, Domnitorulu si tóte suitele, trupele din divisiunea 2-a imperiala, cari se aflau pe acea positie, erau formate in careu. Dupa serviciulu divin, trupele pe tóta lini'a au aclamatu cu urari entusiaste fericit'a veste despre stralucit'a victorie in care cetatea Karsului, cu o multime de prizonieri si unu insemnatu materialu de resbelu, a caditu in stapanirea armatei A. S. I. Marelui Duce Michailu. Salve de tunuri de baterii au fostu trase pe intrég'a linie.

Dupa plecarea Imperatoriului si Marelui Duce, Domnitorulu a ramasu cu E. S. generalulu Tottleben si a inspectatu bateriile inaintate dela Radisievo, unde, pe cându trecea calare, unu obusu a fostu asverlitu din bateri'a turcesca apropiata, si a caditu in mijloculu escortei Mariei Sele, fara insa, din norocire, a causá vre-o ranire. Dupa ce inaltimea Sea a inspectatu diferitele positiuni ale corpului alu IV-lea, s'a intorsu sér'a la marele Seu cuartieru.

Marti in 15 Nov. ministrulu presiedinte I. C. Bratianu a deschisu sesiunea cameriloru legislative a Roma-

niei cetindu urmatoriulu mesagiu domnescu :

D-loru Senatori, D-loru Deputati!

In fati'a resbelului ce ne-a fostu facutu Inalt'a Pórta, d-vóstra, in sesiunea din Aprilie, ati declarat rupe legamintele nóstre cu imperiulu otomanu, ati rostitu susu si tare ca, de acum inainte, tiér'a nóstra este de sine statatóre!

Independenti'a Romaniei proclamata de d-vostra, soldatii nostri au afirmat'o pe câmpurile de batae din Bulgari'a.

Domniloru Senatori, Domniloru Deputati!

Luptele sângeróse dela Plevn'a facusera din acestu punctu chei'a operatiunilor militare dela Dunare, acolo erá stramutata si lini'a nóstra de apărare! acolo, la locul de pericolu, instinctulu de conservare ne impunea datori'a cá sa alergámu! si dar', in capulu junei nóstre armate amu trecut Dunarea!

Cum ostirile române 'si-au facutu datori'a pe câmpulu de batae, o scie tiér'a, o spunu vitejii si puternicii nostri aliati, o recunoscú insusi dusmanii nostri! Soldatii nostri n'au desmintitu nobilulu sânge ce curge in vinele lor.

Ei, prin viteji'a lor, au imbogátitu anelele nóstre militare, inscriindu pe paginile acestor'a numele luptelor dela Rahov'a si dela Griviti'a alaturea cu numele glorióseloru batalii dela Rahov'a si dela Calugareni!

Domniloru Senatori, Domniloru Deputati!

Noi amu avutu multe si scumpe pierderi. Eroii, cari cu sângele lor au datu botezulu drapeleloru române, cari cu viati'a lor au asiguratú viati'a Romaniei, lasa unu nume neuitatu in inimile nóstre, unu nume scrisu cu litere nesterse in istori'a renascerei nóstre nationale!

Este de datori'a corpuriloru legiuitoare de a se ocupá cu facerea unei anume legi, care sa asigureze sórt'a veduveloru si a orfaniloru acelor'a cari s'au luptatu si au muritu pentru tiér'a lor!

Suntu siguru ca d-vóstra veti pune onórea d-vóstra, veti pune inim'a d-vóstra pentru a votá fara întârziere o lege démna de d-vóstra, démna de acei ce au caditu vitejesce!

Domniloru Senatori, Domniloru Deputati!

Lupt'a cu armele otomane nu este inca precurmata. Succesele trecute reclama succesele viitoare. Acést'a insusi ne arata ca Domnu, oficieri si soldati trebuie sa stámu inca pe câmpulu de onóre. Numai acést'a imperiósá datorie M'a impedicatu de a implini o alta datorie scumpa pentru mine, aceea de a me aflá in mijloculu d-vóstra, aceea de a ve adresá din viu graiu salutarea de buna venire, la inceputulu activitáti d-vóstre legislative.

Plevn'a cadita, sa sperámu cu totii ca din ruinele ei va resari multu iubit'a pace; sa avem credinti'a ca totu din aceste sângeróse ruine se va realtiá si independenti'a Romaniei recunoscuta de intrég'a Europa!

Dá, domniloru, multiamita patrioticiloru d-vóstre voturi, multiamita vitejiei soldatiloru nostri, si a sângelui versatu pentru o nobila cauza amu ferm'a convictiune, si o aveti si d-vóstra, ca marile puteri garante suntu asta-di deplinu incredintiate ca Romania are vitalitate, ca natiunea nóstra are nu numai consinti'a misiunei sele la Dunarea de josu, dara si perseveranti'a pentru a o implini, si barbati'a pentru a o apăr'a cu arm'a in mâna.

Timpulu tutelei straine, timpulu vasalitáti a trecutú dara, si Romania'a este si va sci a fi o tiéra libera, o tiéra de sine statatóre!

Domniloru Senatori, Domniloru Deputati!

Pána la întórcerea Mea in tiéra in mijloculu d-vóstra, ministrii mei voru supune matureloru si patriotice-loru d-vóstra chibzniri deosebite proiecte de legi cerute de trebuintiele tieriei in generalu, de trebuintiele armatei in specialu.

Suntu patrunsu de ferm'a credintia ca, in mijloculu graveloru si solemneloru imprejurári in cari ne aflámu d-vóstra veti sci a ve tienea la inaltimea misiunei ce v'a incredintiatu natiunea, veti sci a ve aretá ceea-ce pururea, in momentele mari ale istoriei nóstre, au fostu parintii d-vóstra, veti fi románi, strânsu uniți intr'unu singuru gându, intr'o singura vointia: binele, independenti'a, si marirea iubitei nóstre patrii.

Si dara, de pe câmpulu de lupta, ve tramitu Dómnia-Mea salutare si urare: Dumnedieu sa bine-cuvinteze patrioticele si luminatele d-vóstra lucrári legislative!

CAROLU.

Presiedintele cons. de ministri, ministru de interne si ad-interim la resbelu: I. C. Bratianu. — Ministru de est.: M. Kogalnicénu. — Ministru cultelor si instructiunei publice: G. Chitiu. — Ministru financeloru: I. Câmpineanu. — Ministru justitiei: E. Statescu. — Ministru agriculturii comericiului si lucrárilor publice: P. S. Aurelianu.

(Corespondinti'a particulara a „Telegrafului“.)

Poradim, 9 Novembre 1877.

De asta data subiectulu corespondentiei mele are unu interesu realu. V'am vorbitu in ultim'a corespondintia de óre-care miscári de trupe dinóce si dincolo de Dunare, fara a ve putea dá alte detalii. Acele trupe erau corpulu dintre Vidu si Isker sub comand'a colonelului Slanicénu si acelea trase din Calafatu sub comand'a generalului Lupu. Scopulu lor erá de a atacá si luá Rahov'a. Inca dela 7 curentu incepú bombardarea acestei fortaretii din ambele párti, adeca de preste Dunare si de cátra trupele colonelului Slanicénu. Ataculu a fostu atâtu de viu, încátu garnisón'a turca vedindu ca nu mai póte tiené, cu tóte intaririle facute, si ca asaltulu condusu de trupe atâtu de cutezatóre va fi o completa invingere, profita asta nópte pe la 3 óre de o negura désa spre a iesi si a fugi spre Lom-Palanka. Trupele nóstre, a cároru reputatiune de vigiliencia este stabilita, prinsera de veste si, pe cându divisiunea de sub comand'a Lupu trecú Dunarea dela Bechetu pe vase spre a luá posesie si a arborá stindardulu românescu pe zidurile cetáti turciloru, trupele de sub comand'a colonelului Slanicénu, de si nópte si pe unu timpu ploiosu, se aruncara in urmarirea inamicului.

Amaruntele acestui faptu ne lipsescu deocam-data de óre-ce detaliurile de mai susu le tienemu din prim'a telegrama data in momentul cându lupt'a inca se urmá si cându bubitulu tunuriloru române resuná inca in váile Dunarei departându-se din ce in ce in gón'a fugariloru turci. Raporturi speciale nu voru întârdiá insa a ne face cunoscutu munitiunile si trofeele luate, provisiunile gasite asupr'a inamicului, precum si pierderile suferite in ambele párti impreuna cu numerulu prizonieriloru. Tieneamu insa a ve dá câtu mai curendu acést'a veselitoare nuvela; veselitoare pentru toti acei'a ce simtu o inima românésca batendu in piepturile lor, cáci aci este triumfulu, pána ieri alu batjocoritului Romaniei, victori'a tieriei întregi in fati'a lumii civilizate contr'a apesatoriului jugu alu islamului, incununarea cu vitejie a celoru ce lupta pentru independenti'a tieriei lor si isbutirea sântei cause a liberárei popóreloru crestine.

In sér'a de 7 curentu, se audí pe partea flancului stângu o viua impuscatura si fiacare se întrebá déca nu este óre o nóua cercare a trupelor lui Osman spre a recapatá perdut'a positie de pre Muntele-Verde, cu tóte ca deseles esiecuri trebuie sa-lu convinga de zadarnic'a sea sfortiare. Erá insa o gluma a vestitului erou numitu chiaru de turci generalulu Albu, din caus'a mantalei

ce póta. Generalulu Scobelev, spre a vestí lui Osman luarea Carsului, întrebuintia ingeniosulu mijlocu de a face unu transparentu mare de pándia pe care erá scrisu turcesce „Carsulu este luatú“. Acestu transparentu splendidu iluminatu se ridica-e pe unu lemnu inaintea celui mai apropiatu transieu de orasiulu Plevn'a. Musicile si uralele trupelor ce serbatoceau acelu faptu militaru desteptá curiositatea trupelor turcesci care pe data ce diarira transparentulu si cele scrise pe densulu incepura cu inversiunare unu focu viu asupr'a nefericitului transparentu, care nu avea alta missiune decátu a-i eclerá asupr'a noutátiloru ce neaperatu le lipsescu cu deseversire in acea temnitia nepetrusa ce se numesce Plevn'a.

A dóua corespondintia.

Poradim, 12 Novembre 1877.

Eata detaliurile ce amu pututu culege in privinti'a luarei Rahovei de cátra trupele române:

Garnisón'a cetáti Rahov'a erá compusa din 6 tabóre cu artilerie si fortificata. La 7 curentu, de diminetia, corpulu pusu sub ordinile colonelului Slanicéanu compusu din regim. 10 de dorobanti, 1 batalionu din regim. 1 de dorobanti, 1 batalionu din regim. 4 de dorobanti, 1 batalionu din regim. 15 de dorobanti, o companie din regim. 6 de dorobanti si trei baterii de artilerie, incepú ataculu prin o viua bombardare la care turcii respundeau cu inversiunare, dupa care in cursulu dilei se cercá ataculu intaririloru, inse fara succesu din caus'a micului efectivu alu trupelor de asaltu, de óre-ce ne aducemu aminte ca singurul regimentu completu ce avea erá alu 10 de dorobanti, totu acél'a care a fostu in luptele dela Griviti'a, unde a avutu atátea pierderi. Trupele dar' trebuira a se retrage spre Liscovec spre a se reformá si a reincepe lupt'a a dóua di cu mai multa vigóre, cáci fia-care decisesse caderea Rahovei si este de notorietate publica ca trupele nóstre, de si noi in lupte, de si incependu resbelulu prin partea lui cea mai dificila, asediarea si asalturile de fortificatiuni, totusi poseda admirabilulu aventu alu armateloru imbetránite sub foculu inamicu si nepasarea cu care infrunta mórtea.

La Bechetu, generalulu Lupu erá sositu cu o baterie de artilerie si unu batalionu de 500 ómeni din regim. 1 de dorobanti; aceste trupe in diu'a de 7 nu putuse face altu decátu a ajutá prin artilerie ataculu colónei Slanicéanu.

Turcii, simtiendu ca nu voru putea resistá unui nou asaltu, profitându de negur'a ce se intinse iesira preste nópte in directiunea Ciber-Palancei. In acelu momentu, mic'a colóna a generalului Lupu usându de tóte mijlócele cele mai primitive, luntre, pontóne si ori-ce gasea la indemána pe unu timpu ploiosu, trecú valurile Dunarei si intra fara resistentia in Rahov'a. Mirarea acestei ne-impotriviri nu tienú multu. Generalulu Lupu deslipí imediatu 3 companii sub comand'a majorulu Mateescu si le porní spre a tiené podulu preste riulu Ogost, pe unde neaperatu voiau a face trecerea turcii, iér' densulu cu o mâna de ómeni remase spre a padí drapelulu românú, care fálfiá dejá pe zidurile Rahovei.

A ve descrie ceea-ce se petrecú la podulu dupa Ogost aru fi imposibilu; eroismulu a trei companii de voinici tienendu aprópe o di pieptu inversiunatelor asalturi ale unei garnisóne de preste 2000 ómeni, a cároru singura scapare erá acelu poduletii, este unu faptu de acelea care singuru póte face fal'a armelor. Maiorulu Mateescu caduse ranitu in fruntea aceloru 3 companii. Capitanulu Merisiescu lu urmá in comanda cu aceiasi bravura. Unu singuru punctu erá disputatu; asupr'a lui se repedeau desperate colónele turcesci, trimitându unu focu omoritoriu si románii stau cá unu zidu de otielu la postulu ce le comandase onórea.

Descuragiati de invingere, turcii profitu de timpulu ploiosu si se decidu a trece la dealu prin apa afara din vederea trupelor: inse, neputendu luá cu densii, parasescu vre-o 100 care cu provisiuni, arme si munitiuni de resbelu.

In acestu timpu generalulu rusu Main-

dorff, ce se află spre Lucovici, audiendu luptă, se repede în ajutorul regimentului alu 2 de roșiori, unu regimentu de casaci și o bateria calarétia româna și, împreună cu colonă Slaniceanu și cavaleria acelei colonie compusa din regimentele 2, 4 și 9 de calarasi, se încep urmarirea turcilor.

Ne lipsescu încă noutățile despre încheierea expediției și despre pierderile inamicului care trebuie să fie enorme. Din partea noastră avem a deplânge mărtea a doi majori, 1 oficeru inferioru și 148 soldati, ier' raniti 2 oficieri superiori, 3 oficieri inferiori și 171 din trupa. Nu ve citezu încă nume proprii înainte de a fi formalu cunoscut.

Deosebitu de telegrama generalului rusu Meindorf, care confirma în modu stralucitu bravura trupelor române, ieri Mari'a Sea Domnitoriulu mergându la Bogot a luat dejunulu împreună cu Alteti'a sea Marele Duce Nicolae; la finele Mesei, Marele Duce ceru să serve siampani'a și împreună cu totu statulu majoru rusescu ridică unu toastu de felicitare Domnitoriului pentru luarea Rahovei și eroismulu trupelor române atâtu de desu distinsu pe câmpulu de lupta.

Se dice că generalulu Haralambie va lua comandă corpului de observare dela Calafatu.

Revist'a politica

Două momente politice preocupa astăzi opiniunea publică: mesagiulu domnescu, cu care s'a deschisu camerele legislative în Bucuresci și intrarea Serbiei în acțiune. Diaristic'a vienesă și budapestana, care ne este mai la îndemână, s'a pronunțiatu asupra acestor două momente, cu putine excepțiuni într'unu modu nefavorabilu.

Mesagiulu domnescu și se pare diaristic'e ca s'înalț glasulu prețare și s'aru vedé a fi destinatu a introduce o nouă era politica în Moldo-Valachi'a. Recunoște, ca trupele române dela plecarea lor au facutu mai multu și mai bine decum asteptă lumea dela densele. Ele au ținutu peptu tuturor atacurilor, unde au fostu ingagiate, și au doveditu ca suntu în stare a întineca cu procederea lor cea cu planu și armate betrane. Inse cu tôte aceste încă nu este doveditu, ca românii suntu unu poporu de osteni vitezi și o natiune, care s'î pôte apăra cu succesu independenția sea. De aceea deduce aceeași diaristica, îndigitandu la impregiurarea ca românii au fostu constrinsi de rusi a intră în resbelu, ca afirmatiunea mesagiului, ca românii suntu în stare a si aperi independenția, este problematica.

Necasulu preseii vieneze se pare a se fi inaspritu din cauză a unei traducerii neexacte a mesagiului, respanditu de „Polit. Correspondenz“. Acést'a traduce pasagiulu privitoriu la caderea Plevnei amplificându-lu cu cuvinte, cari în mesagiu nu se afla. „Plevn'a caduța în mâinile noastre“, pe cându în mesagiu se dice simplu: „Plevn'a caduța“, fără a determină mai de aproape în ale cui mâni.

Romani'a nu cugeta mai multu despre sine decâtu este. Acést'a o dovedescu și alte acte ale ei, pentru ca Romani'a apelăza la areopagulu Europei și dela acést'a s'î astépta sancțiunarea și garantarea independenței.

Intrarea Serbiei în acțiune nu e bine veduța. „Fremdenblatt“ e de parere că o Serbia mare și independentă aru fi identica cu unu Piemont sud-slavicu, care aru fi contrariu intereselor Austro-Ungariei. „P. Ll.“ dice că Serbi'a pôte intră în resbelu pe socotél'a ei, la facerea păcei inse, alți factori voru fi, cari au să lucre și aceste factori voru avé mai multa putere, decâtu vointi'a suverana a poporului serbescu care s'a declarat independent.

Încă în numerulu trecutulu amu facutu alusiune la starea cea nehotărâta a Serbiei: să între séu sa nu între în acțiune. „Presse“ din Vien'a

vine și arată motivulu din care s'a hotărîtu Serbi'a pentru acțiune, asiă dicendu preste nópte. Comandantii de corpuri dela Javoru, Morav'a și Timocu insciențéza unanimu ca Hafis pasi'a precum și Mehemed-Ali, neavendu de unde se adune armata regulată, aduna militia iregulară și cu deosebire basi-bozuci, cari au fugitu din armat'a lui Reuf-pasia dela Sipc'a și dela Jsmedu și Mazar-pasi'a din Bosni'a, cu gându, ca intrandu în curundu în Serbi'a, unde suntu ómeni mai cu stare, voru avé de unde să pradeze. Pasii nu se potu curatí de ómenii acésti'a, celu putienu dicu ca nu se potu curatí de ei. Locuitorii dela marginele Serbiei neatinsé de resbelu, cari până aci erau contrari resbelului, ceru cu staruintia soldati și arme. Resbelulu este inevitabilu.

Alte sciri anuncia și introducerea resbelului. La Brataniti'a a avutu locu o ciocniture sangerósa între turcii iregulari și militiile serbesci.

Dupa cum se scrie din Berlinu „din isvoru siguru“ *imperatulu Wilhelm* a gratulatu *principelui Carolu* pentru ținut'a cea brava a armatei creată de elu însusi, esprimandu totodata speranția că viitoriulu Romaniei este asediatu pe baze solide.

Corespondenție.

Sibiui, 18 Novembre.

(Supremati'a nobililoru (nemesiloru) din trecutulu este óre identica cu institutiunea verilistiloru actuali, — în constitutiunea magiara?)

Că să corespundemu în modu plausibilu acestei indicări, aru trebui să aruncămu o privire la trecutulu iobagiei poporului — până la evenimentele memorabili dela 1848/49; să frundierim paginile istoriei mai recente, să facemu pe scrutatoriulu trecutului și punendu-lu în comparațiune cu actualitate, să tragemu consecunția logică pentru deosebirea unei'a de ceea-laltă; Asiă aru trebui negresitu să facemu; inse atunci colónele unui organu de diurnalistica de feliu nu aru fi de ajunsu și nici aru corespunde scopului de a clarificá situatiunea, a luminá și orientá pre ceia ce simțescu cumplitu fructele constitutiunii nóstre din patria.

Numai unu istoriografu aru poté face acést'a prin o carte grósa; dar' noi cauta să ne marginimu la întrebarea indicată mai susu, respundendu: că dá asiă este, „precum au fostu de nedrepte, neumane și apesatórie privilegiatele nobililoru până la 1848/49 pentru iobagi, — întocmai asiă de nedrepte și restringatórie suntu pentru poporu, avantajele virilistiloru de astăzi intru exerciarea drepturiloru constitutiionali.“ Mai înainte de 1848/49, nobilii dispuneau în congregatiunile comitatense; ier' poporulu fiindu sub iobagi'a lor erá silitu a se supune orbisiu și a suportá sarcini grele în folosulu stapânilor nobili, nefindu-i iertatu nici a grai macaru unu singuru cuventu.

Dar' cum suntemu astăzi — dupa 30 de ani? S'au stersu și nimicitu privilegiatele nobililoru și prin constitutionalismu, popórele dela 1860 încóci se bucurau de libertate și egala-îndreptatire; inse acést'a în praca se pare necorespondențorie intereselor clasei aristocratice și intentiunii de susu de a magiarisá pretutindene cu orice pretiu. Până la anul dualismului 1867: maiortatea reprezentantiloru în comitate erá din poporu dupa numerulu alegatoriloru îndreptatiti; prin urmare, poporulu și dispunea de destinele comitatului; pre cându aristocrati'a, burgesi'a bogată nu avea dreptu dupa avere, ci numai dupa individualitate și posesiune. Astăzi cu legea municipală dela 1874 dreptulu individualității dispăre

nainte censului virilistiloru, cari pe di ce merge se sporescu totu mai multu.

Si cine suntu virilistii-nobilii nostri de astăzi? Totu felulu de venituri cari, — bună óra cum suntu jidanii — se inbuiba de avere din spinarea și sudórea sermanului poporu, și conformu fasiunării de dare (censu) devinu îndreptatiti a dispune cu votulu lor în municipie despre și asupra afaceriloru publice și intereselor comune! Celea mai eclatante exemple și dovedi ne suntu „resultatele alegeriloru de reprezentanti ai municipielor“ ce se efectuescu chiaru acum'a în părțile celea mai impopulate și curatu române, cum suntu în Ungari'a comitatele Aradu, Temisiu, Carasiu și cele din Transilvani'a mai pretindene, unde până acum reprezentantii municipielor erau numai ai poporului; ier' astăzi esceléza virilistii cei îndreptatiti dupa censu și dau contingente prevalente în asiă de mare disproporțiune câtu într'unu comitatu cu locuitori de 200—300 mii curatu români, numerulu reprezentantiloru de virilisti, mai totu din elemente straine și cea mai mare parte dintre fostii nobili (nemesek) séu possessori (birtokosok) apoi jidanii cei avuti este 2/3 ier' celu din poporu abiá 1/3; ba în unele comitate chiaru de batjocura abia vede omulu vre-o doi trei însi.

Cine dar' mai pôte trage la îndoiéla ca astăzi — nu suntemu reduși ierási la supremati'a materialismului, care pentru ca se inbuibéza de averi din sudorile popóruului, are privilegiulu a dispune de poporu! Ei dar' bine dicenémtiuluca „Geld regiert die Welt“, Banulu cârmuiesce lumea!

C....s.

Ocn'a-Sibiului, 29/17 Nov.

Adi s'a ținutu adunarea treilunaria a reprezentanției opidane. Raportulu substitutului magistru, din care între altele am întielesu, că securitatea publică, a persónei și a averei în timpulu din urma nu s'a primejduitu pe terenulu acelu opidu, că starea sanitară este normală, éra cea economică în ordine, — dupa nescie deslusiri verbali provocate din partea vir. Carolu Timár, barbátu de simțiu constitutional, și date din partea preșidiului, — la propunerea fiscalului s'a luat spre scientia.

Notificarea vicecomitelui, ca i. r. ministeriu alu afaceriloru interne prin emisulu din 18 Sept. 1877 Nr. 36477 a incuviințiatu, că pentru acoperirea speselor, ce se facu pentru zidirea unui ospiciu comitatense în Aiudu, — să se arunce pe an. 1877 și 1878 pe contribuentii comitatului pentru fiecare florinu de dare directă o contribuție de 2 cr. v. a., — se aviséza spre executare la magistratu.

Întrebarea vicecomitelui din 12 Nov. a. c. Nr. 8010, ca óre opidulu Ocn'a nu cum-va aru dorí și până atunci, până cându cauză instalării unei r. judecatorii cercuale aci s'aru deslegá pe calea sea, a se desface în privinti'a judiciale de către tribunálu din Sibiui și a se incorporá în teritoriulu tribunálului din Alb'a-Juli'a — a datu ansa la o desbatere îndelungată, din carea s'a limpeditu parerea și convicțiunea generală, că apartinența opidului Ocn'a de comitatulu Alb'a și respective de teritoriulu r. tribunálu din Alb'a-Juli'a numai atunci aru fi justificată în câtu-va și folositoare, cându în opidulu Ocn'a, care din vechime si-a avutu jurisdicțiunea sea independentă, — s'aru instituí o judecatoriă singulară cu jurisdicțiune mai largă atâtu personală câtu și reală, — altcum apartinența la comit. Alb'a aru fi numai spre stricțiunea intereselor poporatiunii, și atunci mai bine va fi, că Ocn'a să se incorporeze la comitatulu Sibiului cu totul, fiindcă este de pretoriulu Sibiui numai 1 mila departatu, până cându

Aiudulu și Alb'a-Juli'a 7—9 óre cale pe *lini'a ferată*. Aceste împrejurări nu se potu destulu cumpani.

În fine la propunerea preotului r.-cat. Bock, a cărui neobosita colucrare la promovarea binelui comunu și pe terenulu municipalu este a se recunoște, — spriginită și de asemenea binemeritatii preoti Hentesiu, Predovicu și Popu și acceptată și de vir. Timár și capit. Herepei, — s'a concludu a se rescrie oficiulu vicecomitalu, ca opidulu Ocn'a voiesce a remané totu incorporatu la teritoriulu r. tribunálu din Sibiui până atunci, până cându cauză instituirei unei r. judecatorii singularu nu se va deslegá la locurile competente.

Dupa aceste s'a statoritu preliminarulu venitelor și erogatorulu pe an. 1878, din care se vede, că cele din urma se potu acoperi cu cele d'întăiu.

Din Bucovin'a, 14/26 Noemvre 1877

S'a implinitu sut'a de ani cându se afla Bucovin'a împreunată cu Austri'a, și nu este omu pe lume, carele să póta dice cu temei, că macaru unu unicu Român bucovinenu s'aru fi fostu compromisu până acum fatia de loialitate civică către Austri'a, către tronul și dinastia. Bucovin'a fu numită de imperati și de membrii ai familiei domnitóre în acestu imperiu în mai multe ronduri până acum, „*Tirolulu osticu alu Austriei*“; și acéstă numire nu o audí Bucovin'a dóra acum, în timpii recentu, de cându se inmultira elementele ne-române autochtone în tíera; ci pe atuncea încă, pre cându numai Românii reprezentau adeverat'a Bucovina, luata de pre lângă Turci'a sub vulturulu austriacu.

Si totusi Românii autochtone ai Bucovinei nu încetara nici cându a se simți și a se ținé de atari de acei frati ai lor, cu cari avura și au un'a și aceeași mama istorică și intimă — Moldov'a. — Acést'a se sciú și se scie dela regiunile supreme în Austri'a și până la cele mai de josu; și nu jigní pre nime, pentru ca totu insulu scie și aceea, că „quod natura dedit, furca expellere nequis.“

Afara de acést'a circumstare fapțică și naturală, mai este sciutu, că nu e familia boerésca în Bucovin'a, care să n'aiba consangeni și mai de aproape în Moldov'a și Munteni'a, de câtu numai natiionali. — Totu asiă și radiesimea și în mare parte și poporulu, mai cu séma celu locuitoriu în apropierea marginiloru Bucovinei spre Moldov'a.

Relatiunile deci sociale și familiare între Românii din Bucovin'a și între cei din Moldov'a în întregu secolulu trecutulu, în carele se afla Bucovin'a la Austri'a, fura până la formalitățile comune dela frontieră, totu acelea, că și mai înainte de acestu secolu.

Diseramu, că acestu raportu nationalu și familiaru dintre Românii din Bucovin'a și dintre cei din Moldov'a, nu jigní pre nimene în Austri'a; pentru că în privinti'a politica Românii bucovineni erau și suntu — austriaci; și încă cu privire la tronul, dinastia și statu, atari austriaci, încátu s'î meritara conumele de „*tirolu ostici ai Austriei*.“

Ai acestor și ataror Românii bucovineni suntu fi și acei jini clerici și academici dela universitatea cernautiana cari, dupa cum affarati din diversele diuarie germâne, *) se arestara în septemán'a trecută și în modulu celu mai neaudit încă de aspru, sub nume, că ei aru fi *perdulioni* séu

*) „N. Fr. Presse“ și alte foi din Vien'a publicara, nu demultu telegrama din Cernauti, în carea se dicea că societatea academică „Arborós'a“ s'a desfintiatu și vre-o 4—5 membrii suntu arestati, adaugandu că s'aru fi gasitu la densi corespondenție cu capii partidului dela putere din Romani'a. Red.

celu putienu *revoltatori ai liniscei publice*, desfiintandu-se totu odata si societatea academica „Arborós'a,” la alu cărei comitetu conducatoriu apartieneau si acesti juni.

Se intielege, ca aflandu-se acum instructiunea judecatoriala respectiva in cursu, n'are locu pentru momentu nici o *discutare publica* a cestiunei acesteia. Atât'a inse credemu ca putemu si acum spune, ca tóta vin'a juniloru teologi si academici constă in *aceea*, că ce toti Români din Bucovina si ce tóte alte popóre din Austria manifestara si manifestéza liberu fatia de conatiunali si de peste otarele imperiului austriacu: căci manifestara si junii „Arborósei” si academici, se interpretă de „guri rele” — altfelu, si iata-i arestati! si inca *cum* arestati si unde, si in *ce modu* acolo tractati!

Asupra acestoru „cum arestati”, „unde inchisi” si „cum acolo tractati”, numai atât'a pentru acum; ca lumea se mira si ca nici cei mai incarnati „fiscalisci” nu-si potu dá séma, unde in care adeca lege séu ordinatiune se afla o atare povetiuire, dupa carea se urmă la arestarea respectiviloru alumnii seminariali, că a unoru numai suspitionati de — crim'a politica, la inchiderea loru in „criminalu” in vestmintele-si clericale si impreuna cu cei mai ordinari facatori de rele; fâra de a li se concede macaru lumina!

(Va urmă.)

Varietăți.

(†) Dupa sciri private aflămu ca Episcopulu greco-catolicu alu Oradiei mari, Ioanu *Olteanu*, a reposatu alaltaieri in Beinsi. Fia-i tierân'a usióra!

* (Teatru român in Sibiu.) Joi sér'a in 17 l. c. s'a datu o reprezentatia in beneficiulu „junelui actoru” d-nului Florea Stefanescu. Pies'a a fostu: „*Debor'a s. amorulu între unu crestinu si o israelteana*,” melodrama in 5 acte si 2 tablouri. Publiculu, lucru naturalu, satulu a asistá la drame reprezentate un'a dupa alt'a, n'a participatu decâtu in numeru neinsemnatu. Dintre actori merita amintire mai cu séma d-nii *Petrescu*, *Farcașianu*, *Ionescu* si — beneficiantulu *F. Stefanescu*. D-n'a *Petrescu* a jucatú fôrte bine. Mic'a *Lucreti'a* (*Debor'a*) a fostu aplaudata caldurosu si cu dreptu cuventu. Pe lângă observările facute cu alte ocațiuni adaugemu, ca in afisiuri gresielile ortografice suntu permanente spre mirarea mai alesu a strainiloru, cari cunoscú limb'a noastră.

* (Advocati noi.) D-nii *Gavriilu Manu* si *Iulie Coroianu* s'au in scrisu in camer'a advocatiloru, celu dintâiu cu locuint'a in Bistritia, iéra celu din urma s'a asediatu in Clusiu. Succesu bunu!

* *Invetiamentulu superioru in Rusi'a.* La 1 Ianuariu 1876, cele 8 universități ale imperiului se compuneau de 600 persóne.

La finele anului 1875 aceste universități numerau 5907 (dintre cari 311 auditori) impartiti astfelu: medicina 2180, dreptu 1686, sciintie 1006, istoria si filologia 589, teologia 91, limbi orientale 44.

Numerulu studintiloru cari au fostu gradatu in 1875, este de 1216 adica 22 la suta; 666 studinti (12 la suta) au parasitu universitatea inaintea sfirsirei cursului.

Sum'a efectata in 1875 pentru bursele studintiloru, este de 342,845 ruble pentru 1561 tineri.

* Unu receptu demagiarisare, cu privire la comitatulu Huneadorei. *Ludovicu Vandori* prescrie, in diuarulu magiaru din Clusiu, in „Kelet” Nr. 267, magiariloru din Dev'a, sa nu mai vorbésca cu români, cari sciu limb'a magiara, in alta limba, de cătu numai in limb'a magiara. Totu deodata mai scrie po-

menitulu *Vandori*, ca venindu elu de curendu la Dev'a, si intrându cu alti magiari impreuna in birtu, ortacii lui au inceputu a conversá cu birtasiti'a in limb'a românesca. *Vandori* audiendu conversarea in limb'a romanésca, a intrebatu pe ortacii sei, pentru-ce nu vorbesce cu birtasiti'a in limb'a magiara? Ortacii s'aru fi escusatu, ca birtasiti'a nu aru precepe limb'a magiara. Elu in sa (*Vandori*) a cercatu a conversá cu birtasiti'a in limb'a magiara, convinsu, ca birtasiti'a vorbesce fôrte bine magiariesce. Acést'a e numai o pacalitura cu privire la persón'a lui proprie. De altmintrea *Vandori* e renumitulu bate-tieri si redactorulu diuarului „Bucuresci hirado” din Bucuresci de odinióra.

Aici in Dev'a a vrutu sa faca unu geschäft de redactiune in priviti'a foiei „Hunyad”, inse conditiunile sele nu suntu de primitu din partea unui omu, care precepe, ce insemnéza redactiunea unei foi, sub nume strainu si sub responsabilitatea altui'a; Noroculu natiunei magiare ca nu are multi magiarisatori, de felulu acest'a cari mai multu strica natiunei si tieriei, decâtu folosescu magiarisárei. *Vandori* inca e togm'a de o farina cu Cosiu, si cu *Tielderu*.

* *Vinuri in Franci'a.* Recolt'a vinuriloru in Franci'a pentru anulu 1877 este de 6 miliarde de vedre.

In anulu 1875 recolt'a a fostu de 8 miliarde de vedre.

* *Statistica papiloru.* — Unu ziaru francezu, organu alu unei societăti statistice, publica despre papi urmatórele date interesante: „*Piu IX* este alu 252-lea papa. Dintre acestia au fostu francezi 15, greci 13, sirieni 8, germani 6, spanioli 5, africani 2, savoieni 2, dalmatieni 2; Anglia, Portugalia, Holanda si Helvetia detera câte unu papa din senulu loru, iar toti cei-lalti au fostu italieni. De la anulu 1523 toti papii au fostu alesi din cardinalii italieni. 70 de papi au fostu declarati de sfinti, si acestia mai toti din epoc'a antecedenta instituirii puterei lumesci. Ultimele 10 secole potu arată numai 9 papi, cari s'au declarat de sfinti. Dintre 252 de papi 8 murira dupa o luna dela redicarea loru la acést'a inalta demnitate, 40 dupa unu anu, 22 ocupara scaunul papalu 2—3 ani, 54 doi pana in 5 ani, 57 dela 5 pana la 10 ani, 51 dela 10 pana la 15 ani, 18 dela 15 pana la 20 si 9 au domnit mai multu cá 20 ani. La 1874 intrecú *Piu IX* cu numerulu aniloru regentiei sale pe toti antecesorii sei, cu exceptiunea contrapapei spaniolului *Benedictu XIII* dela Luna, care fu alesu la Avignon de papa la 1394, si murí la 1424 in Pensicola Valenciei. Cu privire in sa la versta ce o are papa *Piu* pana acum, elu a fostu intrecutu de mai multi predecesori ai sei.

In o etate de peste 82 ani murira *Alesandru VIII* (1689—1691), *Piu VI* (1775—1799) in etate de peste 83 ani murira *Paul IV* (1555—1559), *Gregor XIII* (1572—1585), *Inocentiu X* (1644—1655), *Benedict XIV* (1740—1758), *Piu VII* (1800—1823); între 84 si 86 ani murira; *Paulu III* (1534—1549), *Bonifaciu VIII* (1294—1303), *Clemente X* (1670—1676), *Inocentiu XII* (1691—1700); între 90 si 92 murira mai departe: *Ioan XII* (1316—1334), *Clemente XII* (1730—1740); — in fine in etate de 100 ani murí pana acum din 252 numai unulu, si adeca *Inocentiu III*, neimpacatulu inimicu alu lui *Friderich II* de *Hohenstaufen*, imperatulu Germaniei.

Mesagiulu de tronu din Bucuresci s'a pusu din eróre sub rubric'a resbelu.

Burs'a de Viena.

Din 19 Novembre (1 Dec.) 1877.
Argintu 105 65
Galbinu 5 63
Napoleonu d'auru (poli) 9 53

Concursu.

Devenindu vacanta parochi'a gr. orientala de clas'a III-a din parochi'a *Ohab'a de sub pétra* — cu fili'a *Ciopea*, — in protopresbiteratulu tractului *Hatiegu*, se deschide prin acést'a concursu, cu terminulu pâna in 7 Decembre st. v. a. c.

1. Dela parochi'a *Ohab'a de sub pétra*, carea numera 100 fumuri: dela fiesce-care fumu câte dóue ferdele cucuruzu cu tuleulu, dóue cupe de vinu (mustu) si câte un'a di de lucru (claca), apoi stolele indatinate.

2. Dela fili'a *Ciopea*, carea numera 42 fumuri: pamentu aratoriu si fenatiu 2½ jugere; dela fiesce-care fumu câte dóue ferdele cucuruzu cu tuleulu, si câte un'a di de lucru (claca) precum si stolele usitate.

Doritorii de a competá la acést'a statiune au a-si asterne suplicele loru bine instruate la subscrisulu, pâna la terminulu susu amintitu.

Hatiegu, in 5 Novembre 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Ioanu Ratiu m. p.
ppresbit. gr. or.

Concursu.

Devenindu vacantu postulu de cantoru, in parochi'a gr. orientala din *Hatiegu*, se deschide prin acést'a concursu cu terminulu pâna la 30 Novembre st. v. a. c.)*

Emolumentele anuali suntu:

- bani gat'a in rate lunare 140 fl.;
- pamentu aratoriu 1½ jugeru;
- unele venite manunte dela stole;
- cuartieru si gradina.

Doritorii de a competá la acestu postu, au a-si asterne la subscrisulu pâna la terminulu susu insemnatu petitiunile loru instruate cu documentele, ca: au cunoscintia de ajunsu din cântările bisericesci si tipicu dupa ritulu biserecei noastre gr. orientale; iér' spre mai bun'a documentare despre acést'a cunoscintia, bine voru face competentii, déca se voru presentá si in persóna.

Din siedinti'a comitetului parochialu gr. or. din *Hatiegu*, tinenta la 30 Oct. st. v. 1877.

Ioanu Ratiu m. p.
presiedinte.

*) Datulu acest'a e a se indreptá si in nrii precedenti.

Nr. 208 — 1877.

Concursu.

Pentru intregirea nou infintiatei parochii *Almasiu-micu* cu fili'a *Archi'a*, cu incuviintiarea Prea Venerabilului consistoriu archidiecesanu dto 29 Septembrie a. c. Nr. 2360 B, se escrie prin acést'a concursu, cu terminulu pâna la 3 Decembre v. a. c.

Emolumentele: parte in naturale, parte in folosirea portiunei canonice, impreuna cu stol'a computate la olalta, dau unu venitu anualu de 277 fl. v. a.

Concurentii, voru avea a-si presentá suplicele loru instruite in sensulu statutului organicu, si alu dispositiuniloru sinodali din 1873, pâna in terminulu mai susu semnatu la acestu oficiu protopresbiteralu alu *Devei*.

Dev'a, 3 Novembre 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Ioanu Papiu m/p.
ppresbiteru.

Nr. 152 — 1877.

Concursu.

Pentru ocuparea parochiei vacante de clas'a III-a *Costeni* in ppbiteratulu gr. or. alu *Solnocului* alu II-a se escrie concursu in urm'a ordinatiunei Prea venerabilului consistoriu archidiecesanu din 15 Septembrie a. c. Nr. 2073

B. cu terminu pâna in 6 Decembre a. c. st. v., prelânga emolumentele urmátóre:

a) Portiunea canonica in marime de 41 jugare, aratoriu si fenatiu — sub Nr. cartii funduale 117 si 221, care este pretiuita in 220 fl. v. a.

b) Tacsele stolare 84 fl. 54 cr. v. a. Aceste la olalta computate dau unu venitu anualu de 304 fl. 54 cr. v. a.

Doritorii de a ocupá acést'a parochia, au de a-si asterne concursele loru instruite conformu dispositiuniloru statutului organicu la subscrisulu oficiu protopresbiteralu, pâna la terminulu mai susu aratatu.

Cupsieni in 3 Novembre 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Samuilu Cupsi'a m. p.
protopresbiteru.

Publicare de licitatie.

Comun'a bisericésca gr. or. din *Resnovu* dupa ce si-au primitu aprobările necesari dela autoritățile mai inalte competinti, — in diu'a de 18/30 Decembre 1877 la 10 óre a. m. va vinde prin licitatie verbalu publica, padurea de fagu de pre muntele bisericiei *Baiu séu Dihamu* aflatoriu in *Romani'a* districtulu *Prahova*.

Conditiunile de licitare precumu si alte espicări sepotu capată si respective vedea in scól'a româna de aici, unde se va tine si licitatieuna

Resnovu in 12/24 Novembre. 1877.

1—3 *Comitetulu parochialu.*

Depuneri de capitale pentru fructificare

se primescu la institutulu subsemnatu

- pe lângă anunierea radicării in sensulu statutelor cu 6% interese;
- sub conditiune de a se anuniá institutului radicarea depunerii la 3 luni inainte cu 6½% interese;
- sub conditiune de a se anuniá institutului radicarea depunerii la 6 luni inainte cu 7% interese.

Interesele incepu cu diu'a, care urméza dupa diu'a depunerii, si incéta cu diu'a premergetória dilei, in care se radica depunerea cu acelu adausu inse, că numai dupa acele capitale se dau interese, cari stau depuse la institutu celu putienu 15 dile.

La dorinti'a deponentulu se potu stabili in diu'a depunerii capitalulu si conditiuni speciali de esolvire, cari se insémna apoi in libelu si in cartea depuneriloru institutului. In atare casu restituirea depunerii urméza dupa aceste modalități speciali.

Depunerile tramise prin posta pe lângă comunicarea adresei deponentulu se resolvu totu de un'a in diu'a primirei.

Asemene se potu efectuí prin posta anuniári si radicári de capitale.

Sibiu, 29 Novembre 1877.

„ALBINA”,

Institutu de creditu si economii in Sibiu.

1—4

Ioanu Cristea,

se recomânda on. publicu român cu legarea de cârti, protocéle, brosiure etc. promitiendu lucru promptu solidu si cu pretiuri moderate.

Locuint'a *Strad'a Turnulu*.

3—3 (Sag-Gasse Nr. 24.)